



A FIDAI FILM

Direcció: Kamal Aljafari **Guió:** Kamal Aljafari i Ghassan Kanafani **Països:** Palestina, Alemanya, Qatar, Brasil i França **Durada:** 78 min **Any:** 2024 **Gènere:** Documental
Interpretació: Documental **Música:** Simon Fisher-Turner
Versió original en àrab, hebreu i anglès, amb subtítols en espanyol

SINOPSI

L'estiu del 1982, l'exèrcit israelià va envair Beirut. Durant aquest temps, va assaltar el Centre de Recerca Palestina i va saquejar tot el seu arxiu. L'arxiu contenia documents històrics de Palestina, inclosa una col·lecció d'imatges fixes i en moviment. Prenent això com a premissa, **A Fidai Film** pretén crear una contranarrativa a aquesta pèrdua, presentant una forma de sabotatge cinematogràfic que busca reclamar i restaurar les memòries saquejades de la història palestina. (FilmAffinity)

CRÍTICA

15/11/2024 - Kamal Aljafari manipula i barreja les imatges d'arxiu del Centre de Recerca Palestina, requisat per Israel el 1982, per demostrar-ne l'ús propagandístic per part de l'estat israelià

Hi ha innumbrables maneres de fer una pel·lícula sobre Palestina, i algunes són increïblement radicals. Aquest és el cas d'**A Fidai Film**, de **Kamal Aljafari**, que va formar part de la selecció Signed de l'IDFA després de guanyar el premi a la millor pel·lícula a la secció Burning Lights del Festival Visions du Réel, i la principal basa del qual és el muntatge. Les imatges de la pel·lícula procedeixen de l'arxiu del Centre de Recerca Palestina, instal·lat a Beirut fins al 1982, quan va ser confiscat per l'exèrcit israelià. Adoptant un enfocament atrevit, Aljafari ha aconseguit recuperar part d'aquest material d'arxiu, que encara està en mans israelianes, i acoblar-lo de manera que explica una història sobre Palestina que pertany al poble palestí, posant en relleu com l'Estat israelià va tergiversar aquestes imatges amb finalitats propagandístiques. Aquest significat segrestat explota a **A Fidai Film**, el títol del qual suggereix una pel·lícula de resistència i lluita (*fidā'* significa "els que se sacrifiquen", a més de ser el títol de l'himne nacional de Palestina).

A més del seu ús conceptual del muntatge, Aljafari manipula les imatges, experimentant amb ràfegues de material amb tints vermells regalimant que denoten la brutalitat de les escenes, esborrant els textos superposats per l'exèrcit israelià, en una decisió artística que pretén ser abans que res un acte de justícia. El terme utilitzat per descriure aquest mètode és "*La càmera dels desposseïts*", amb què el director al·ludeix a la importància i el dret del poble palestí a tenir la seva pròpia versió d'aquesta història, que no ha estat reescrita per les autoritats israelianes ni pels mitjans de comunicació occidentals. Entre les imatges més increïbles que apareixen a la pel·lícula d'Aljafari trobem les de soldats israelians documentant la requisita de l'arxiu al Beirut ocupat a principis dels 80. Considerant l'arxiu com un botí de guerra, la missió de Kamal Aljafari consisteix a tornar aquestes imatges a la comunitat palestina a la qual pertanyen.

Com a resultat, veiem imatges rodades per les autoritats palestines, centrades a denunciar les condicions dels refugiats als camps, així com les rodades per les autoritats ocupants, inclòs l'exèrcit britànic, per documentar la terra acabada de conquerir des d'un punt de vista colonial; un punt de vista que Edward Said ja va denunciar en el seu famós assaig *Orientalismo*, publicat el 1978, on analitzava les formes en què Europa retratava el que es coneixia com a Orient (i que avui anomenem "Orient Pròxim"). Juntament amb aquest material d'arxiu manipulat, la pel·lícula incorpora un paisatge sonor dissenyat per Attila Faravelli i música composta per Simon-Fisher Turner que, combinats amb el particular enfocament de muntatge de la pel·lícula, ajuden a subvertir el significat d'aquestes imatges i a alliberar-les. En aquest sentit, **A Fidai Film** és un poderós testimoni sobre les imatges com a contrapoder, un aspecte sobre el qual Aljafari ja havia reflexionat en la seva anterior obra *Recollection*, en què va reescriure a la seva manera la història del cinema israelià i va explorar com es pot reconstruir la memòria de tot un poble i com aquest té dret a representar-se a si mateix i a existir.

Roberto Oggiano – cineuropa.org